

J. Pascin תמונת אשה י. פסקן

אשר אהב מעודו את הניגודים, והתישב במונמרט, בקרבת ככר פיגל, נוכח העכבר המת ולא רחוק ממולין רוג'י. הרבה עושים החיים. אין בודה לפתע את גורל עצמו. פסקן חש לו מפלט בחורשות אחרונות אלו של החינגאות העתיקות, בין הנבלים העדינים והנערות גלויות-הלב.

יש ובמוצאי שבת נראה פסקן כשהוא גולש במורד הרחוב, מוקף משמר כבוד ואחריו תהלוכה של חמשים זוגות. על שער השחור מגבעת-מזהבת. אלא שניכר במנוחתו המלכותית והמחייכת בלבד. פרה גדולה ערך במסעדה לכל דיכפין. האושפיון רובם ככולם זרים לו: הידידים הביאו אתם את ידידי יידידותיהם הקטנות. כל פרצוף יודע צחוק, בורך בואו. ובצד הרקדניות והמסמלות נמצאו ציירים שוידיים צעירים, משוררים, פרופיסורים ממינכן, אילי תעשייה מאמריקה ורבני-בוסר מרומניה. בימים האלה התיר לו פסקן את הלוקסוס הנדיר לשחק שוע רב בנוסח המזרח ודוקא בתקופה בה, מתברגנים אפילו השודדים.

לוקסוס של אגדת הפיות. על אף ההוצאות המטרופות המשך פסקן בכל זאת לגור בדירה צרה, בחדר עבודה משולל נוחיות. האמפיטריון הבזבזן היה נועל את נעליו המרופטות, כי חש שמא תצקנה הנעלים החדשות, לובש את החליפות הישנות ביותר לכל יאבד זמנו לריק אצל החייט. בחיים קצרים אלה הספיק לו זמנו רק להסתגר משך שבועות בחדר עבודתו ולקבל פני רקדניות ורודות אשר באו לאכלס את בדיו. אמנותו של פסקן משקפת את חייו. משך כל פעלו הוא מבזבז את עצמו וזורה את אוצרותיו על ימין ועל שמאל ומפור את מאור גאונותו על בדים אשר לא שלימים לעולם ובהשאלו: מה הן התמונות שיבכר בעבודתו? יענה: אלו העתידות לבוא. ליצור הרי זה לדידו לחיות. ובכל שרטוט עפרון, בכל משיחת המכחול

הוא ממשי ונוגע בחיים תוססים, בחיים הנאים, הורודים, המחייכים. כל הנערות היפות של המונמרט באו אליו והביאו לו דורון את שחר חסדיהן. גופה של האשה הוא עולמו. באשה הוא מוצא את כל הבהקות הטבע, את הצחור של ענני הכוקר, את האגמים המנממים עם פריחת עצי הפרי, טפטוף הטל בפרחים. גופה של אשה הוא בשבילו צורתו הקבועה של יפי העולם. אליו חוזרים תמיד הציירים כדי להביע ביתר שלמות את האידיאל האנושי שלנו. בכל 365 או 1001 הנשים אשר העטה אותן אלמות קבע פסקן את צבעם של כל ימות השנה: קטיפת האיזמרדים אשר לתשוקה, גני חבצלת שעל אחת הכתפים, שכרונות מוזהבים של בלורית, שממון אפור אשר ליד שמוטה. כל הרגשות נשמתנו. כל שועת חיינו. ומאז כלום זקוק הוא לחפש הרחק מזה את נופי העולם? כאן ברעית כל לילותיו, באשה המחליפה מדי יום את פניה ולבה הוא חוזר ומוצא את כל הטבע, ואפילו את ומופת לקיומו של אלהים.

ולפיכך מה ערכן של כל התיאוריות לגבי פסקן, כל ההרהורים האמנותיים, כל הפילוסופיות המדעיות המשמשות תכופות מסכה לעקרונות וקפאון חושים של האמן? הוא אינו נכנע אלא לחוקים הבאים מן החיים.

לא, פסקן אינו צייר מודרני: אין הוא רוצה להביע כלום ולא לחשוב כלום. וכי הרהר פעם ב"יפי הדברים? כל

J. Pascin ילדה סינית י. פסקן